

Centrum för tjänsteforskning
Företagsekonomi

Helena Agnemyr

Främjar Starta företag-dagen kvinnors företagande?

Arbetsrapport

Februari 2011

Helena Agnemyr

Främjar Starta företag-dagen kvinnors företagande?

Arbetsrapport

Februari 2011

Helena Agnemyr. *Främjar Starta företag-dagen kvinnors företagande.*

Arbetsrapport 2011

© Författaren

Distribution:
Karlstads universitet
Centrum för tjänsteforskning
Företagsekonomi
651 88 Karlstad
Tfn 054-700 10 00 vx

www.kau.se

Tryck: Universitetstryckeriet, Karlstad 2010

Innehåll

Inledning	2
Starta företag-dagen	3
Främja kvinnors företagande	3
Metod	4
Starta företag-dagens betydelse	8
Helhetsintrycket och dagens betydelse	8
Vilka förväntningar hade kvinnorna på Starta företag-dagen?	10
Hur dagen hänger samman med myndigheternas övriga produkter	11
Förslag till förbättringar	12
Annonsering och information	12
Starta företag-dagen på internet	13
Frågor	14
Inför och under dagen.....	15
Uppföljningsträffar	15
Mingel/nätverk.....	16
Myndigheterna.....	17
Avslutande diskussion	20
Referenser	24

Inledning

Föreliggande rapport ska utgöra underlag till den slutrapport inom programmet Främja kvinnors företagande som Tillväxtverket ska lämna till regeringen, tidigt 2011. Undersökningen har genomförts vid Centrum för tjänsteforskning - CTF, Karlstads universitet.

Syftet med studien har varit att bidra med kunskap för att utveckla information och service med avseende på företagarkvinnors deltagande under Starta företag-dagen. Dagen arrangeras gemensamt inom ramen för Samverkansgruppen starta och driva företag. Där ingår Arbetsförmedlingen, Bolagsverket, Försäkringskassan, Skatteverket, Tillväxtverket och Tullverket. Genom denna gemensamma aktivitet vill myndigheterna presentera information som är sammanhängande utifrån de blivande företagarnas behov.

Starta företag-dagen är ett exempel på hur myndigheterna slagit sina påsar ihop för att se till att de offentliga tjänsterna för företagare bli mer samordnade och kundorienterade. Under Internetportalen *verksamt.se* (tidigare Företarguiden) har Bolagsverket, Skatteverket och Tillväxtverket samlat och sorterat information som kan vara av värde för företagare. I förlängningen ska det bli möjligt från ett ställe kunna sköta alla sina ärenden och sin kommunikation med berörda myndigheter.

De två kanalerna Starta företag-dagen samt internetportalen *verksamt.se* kompletteras med Starta företag-broschyren som är framtagen av Samverkansgruppen starta och driva företag. Broschyren innehåller en sammanfattning av den information deltagarna får ta del av under en Starta företag-dag. Det är av vikt att dessa tre kanaler levererar samstämmig information till medborgarna. Medborgare ska känna tillit till myndigheterna och kunna lita på att den information myndigheterna tillhandhåller är saklig och korrekt (Prop. 2009/10:175).

Efter varje Starta företag-dag genomförs en webbaserad enkät. Enkäten från våren 2010 visar bland annat att cirka 70 % tror att de inom de närmaste åren kommer att bli företagare. Av de svarande hade 7,4 % redan startat företag. Av de svarande ansåg cirka 40 % att de saknade viss information under dagen och då framförallt information från Skatteverket. Enkäten ger viktig ledning, men det finns också ett behov att utveckla dagen med djupare kunskap om deltagarnas upplevelser. Genom föreliggande studie ges underlag från 22 djupintervjuer med kvinnor som deltagit mellan åren 2007-2010. Tolv av dessa 22 kvinnor har startat företag.

Starta företag-dagen

Starta företag-dagen arrangeras inom den tidigare nämnda Samverkansgruppen. Deltagarna får en introduktion i hur det går till att starta och driva företag. Syftet är båda att hjälpa och att inspirera till att våga starta eget företag. Under dagen presenteras information som är kopplad till vad man behöver veta och göra inför företagsstarten. Informationen berör främst registrering av företag, skatt, bokföring, det sociala skydds nätet och internationell handel. Utöver detta innebär upplägget en möjlighet att komma i kontakt med andra blivande företagare samt dem som redan har startat. Förutom representanter från de sex myndigheterna får deltagarna även lyssna på redan verksamma företagare.

Starta företag-dagen genomfördes för första gången den 27 oktober 2005 i Stockholm. Siffror från 2009 visar att dagen då genomfördes vid 38 tillfällen, ungefär 60 procent var kvinnor, vilket motsvarar drygt 3 400 personer (Tillväxtverket 2010b). Under 2010 genomfördes ungefär 60 Starta företag-dagar på flera platser runt omkring i landet.

Efter Starta företag-dagen har kvinnorna möjlighet att delta i uppföljningsträffar. Den första uppföljningsträffen genomfördes år 2008 och sedan dess har motsvarande träffar genomförts vid 30 tillfällen. Under 2008 genomfördes även uppföljningsträffar i Lund och Visby, men sedan 2009 genomförs träffen bara i Stockholm, Göteborg och Malmö. Vid en uppföljningsträff får kvinnorna möjlighet att lyssna på inspirationsföreläsningar samt komma i kontakt med andra kvinnor och aktörer som arbetar för företagare. En tanke var att vid samtalen med kvinnorna diskutera vilken betydelse den efterföljande uppföljningsträffen hade haft för dem, samt vilka förväntningar som fanns inför denna. Då det endast var en kvinna som deltagit har detta inte kunnat fullföljas. Som skäl till frånvaron hänvisar kvinnorna till tidsbrist eller att de inte fått någon inbjudan till uppföljningsträffen. De som inte deltagit, fick istället svara på vad som skulle kunna förändras för att uppföljningsträffen skulle locka fler.

Främja kvinnors företagande

Tillväxtverkets program Främja kvinnors företagande har pågått sedan september 2007 och är en del av regeringens insatser för kvinnors företagande. Det övergripande syftet med programmet är att främja kvinnors företagande och bidra till ökad sysselsättning och ekonomisk tillväxt. Syftet är även att bidra till att nyföretagandet ökar bland kvinnor samt att företag med kvinnliga ägare växer. Programmet ska även bidra till att fler kvinnor kan tänka sig att starta eget, väljer att driva företag på heltid och anställer personal.

Insatserna vänder sig främst till kvinnor som vill starta eller ta över ett företag, eller som vill utveckla det företag de redan driver. Programmet vänder sig även till aktörer som arbetar med att främja nyföretagande, företagsutveckling samt utveckling av starka regioner. Sedan programmet startade i september 2007 har 86 000 kvinnor haft nytta av programmet (Tillväxtverket 2010a). Starta företag-dagen har delvis finansierats under fyra år av programmet Främja kvinnors företagande (Samverkansgruppen starta och driva företag 2010).

De insatser som programmet genomför är fokuserade inom tre områden, de som gör nytta för företagarkvinnor, de som gör det möjligt att driva, köpa och utveckla företag samt de insatser som gör kvinnors företagande mer synligt. Inför 2010 ska programmet göra särskilda ansträngningar i olika regioner för att nå ut till kvinnor inom gröna näringar i gles- och landsbygd, tjänste- och servicesektorn, kreativa och kulturella sektorn, vård och omsorg samt utbildning.

För att kvinnor ska identifiera sig med företagare har programmet 880 ambassadörer som bidrar till att synliggöra och sprida kunskaper om företagande. De 880 ambassadörerna är företagarkvinnor från olika delar av Sverige, representerar olika branscher, driver små och stora företag, är i olika åldrar samt har olika bakgrund (Tillväxtverket 2010b). Programmet arbetar även med att lyfta fram kvinnliga företagare vid olika lokala, regionala och nationella aktiviteter, som exempelvis Starta företag-dagen.

Tillväxtverket vill med programmet bidra till att de kvinnor som vill använda sin kompetens och sina förmågor till att driva företag ska kunna göra det på samma villkor som män. Syftet är att koppla samman programmets olika satsningar för att underlätta för potentiella och befintliga företagande kvinnor att vägledas mellan olika insatser och underlätta integreringen i det ordinarie företagsfrämjande systemet efter programmets utgång (Näringsdepartementet 2010). Med andra ord ska programmet Främja kvinnors företagande underlätta för kvinnor i den process de går igenom före och efter starten av ett företag.

Metod

Föreliggande rapport bidrar med information kring vilken betydelse Starta företag-dagen haft för de intervjuade kvinnorna och hur den påverkat dem som företagare. Studien bidrar även med kvinnornas förbättringsförslag när det gäller Starta företag-dagen samt uppföljningsträffen inför framtiden. Undersökningen har genomförts av Helena Agnemyr. Metodstöd har tillhandahållits av de båda ekonomie doktorerna Martin Fransson och Johan Quist.

Urvalet av de 22 kvinnorna har baserats på Samverkansgruppens ovan nämnda enkät. Respondenterna kontaktades med hjälp av e-postadresser som hämtades från den enkät som genomfördes våren 2010, vilken de ombads besvara i samband med Starta företag-dagen. De kvinnor som tillfrågades om deltagande i studien har deltagit i Starta företag-dagen mellan åren 2007-2010 i Värmland och 2009 i Stockholmsregionen. Den första kontakten med kvinnorna togs via mail från Tillväxtverket där kvinnorna ombads att kontakta CTF om de var intresserade av att delta. Vid utskicket kontaktades totalt 1681 kvinnor varav 140 var bosatta i Värmland. Totalt svarade 178 kvinnor på mailet varav 91 ville ställa upp på undersökningen, tre av dessa var bosatta i Värmland. Majoriteten av de 87 kvinnorna som inte var intresserade av att delta var anställda vid olika som hade deltagit i dagen i utbildningssyfte och därmed inte hörde till den aktuella målgruppen.

För att få fram en god variation mellan kvinnorna användes svaren i den tidigare enkäten. De jämförbara delarna var ålder, företagsform, om företaget är startat eller inte samt om kvinnan eller hennes föräldrar var födda utomlands. Endast fyra kvinnor hade eller skulle starta aktiebolag och två av dem var efter det första samtalet inte intresserade av att vara med i fördjupningsintervjun, trots att de anmält sitt intresse vid den första kontakten. När det gäller kvinnor med utländsk bakgrund var det sju av åtta som ville delta i undersökningen (tabell 1). Detta var då möjligt att matcha med den tidigare gjorda enkäten (tabell 2).

Utländsk härkomst	Antal	Procentdel
Ja	7	32 %
Nej	15	68 %
Totalt	22	100 %

Tabell 1: Andel kvinnor som själva eller vars föräldrar är födda utomlands

Födda utomlands	Antal	Procentdel
Ja	358	29 %
Nej	866	71 %
Totalt	1224	100 %

Tabell 2: Enkät från våren 2010

Kvinnorna valdes även ut efter sin ålder, se tabell 3. Det är av vikt att påpeka att jämförelsen med tidigare undersökningar (tabell 4) inte har spelat någon roll för urvalet eller resultatet i denna undersökning. Informationen från den tidigare enkäten redovisas dock.

Ålder	Antal	Procentdel
< 18	0	0 %
19-29	2	9 %
30-45	11	50 %
46-64	8	36 %
65-70	1	5 %
Totalt	22	100 %

Tabell 3: De utvalda kvinnornas ålder

Ålder	Antal	Procentdel
< 18	11	0,9 %
19-29	286	23,4 %
30-45	595	48,6 %
46-64	326	26,6 %
65-70	6	0,5 %
Totalt	1224	100 %

Tabell 4: Enkät våren 2010

Till riskerna med urvalsmetoden hör att det var tvunget att utifrån ett brett utskick låta intresserade kvinnor själva anmäla sitt intresse. Därmed kanske de som hade mest att säga valde att inte svara. En annan svaghet är att eftersom majoriteten av kvinnorna hade deltagit under 2009, var det i vissa fall svårt för dem att komma ihåg vissa intryck och åsikter kring dagen. Ett intryck från intervjuerna är att respondenterna ändå haft många intressanta åsikter att delge.

Frågeställningarna inför de semistrukturerade intervjuer som genomförts har varit följande:

- Vilken betydelse har Starta företag-dagen haft för kvinnorna?
- Vad var det kvinnorna som deltagit i Starta företag-dagen saknade?
- Vilka förväntningar hade de på Starta företag-dagen?
- Hur väl samordnad var dagen, hur samordnade var de myndigheter som var representerade under dagen?
- Hur väl anpassat och sammanhängande är konceptet¹ utifrån medborgarnas behov i allmänhet och kvinnors behov i synnerhet?

Ovanstående frågor har sin bakgrund i det uppdrag Tillväxtverket genom programmet Främja kvinnors företagande gav CTF. Utöver dessa frågor har intervjuerna även innefattat andra samtalsområden. Dessa frågor var ej obligatoriska utan uppstod under intervjuerna. Nedan är exempel på frågeställningar som kvinnorna har fått besvara:

- Varför deltog du på dagen?
- Vad var ditt helhetsintryck av Starta företag-dagen?
- Vad var det du saknade när du deltog i Starta företag-dagen?

¹ Starta företag-dagen och/eller Starta företag-broschyren samt verksamt.se

- Saknade du någon myndighet eller var någon med som du inte anser som relevant för dagen?
- Är det bra att alla myndigheterna samlas på en och samma dag eller hade du önskat dela upp träffarna med de olika myndigheterna?
- Vad hjälpte Starta företag-dagen dig med?
- Hade du startat ditt företag oavsett om du hade deltagit i dagen?
- Hur hörde du talas om Starta företag-dagen?
- När du behöver information idag, hur går du tillväga då? Vet du till vilken myndighet du ska vända dig till, beroende på vilken fråga du har? Känner du att du vet hur myndigheterna kan hjälpa just dig?
- Har du deltagit på uppföljningsträffarna? Hade du det om du hade haft möjlighet?
- Skulle du eller har du rekommenderat vänner eller bekanta att delta i en Starta företag-dag?

Intervjuerna har genomförts både i personliga möten och via telefon. Majoriteten av kvinnorna är bosatta i Stockholmsregionen, men intervjuer har även genomförts med de kvinnor i Värmland som visat intresse. Några av kvinnorna deltog på Starta företag-dagen i Stockholmsregionen, men har efter dagen flyttat till andra delar av landet. De intervjuerna genomfördes via telefon. I de intervjuer som skett fysiskt i Stockholm har Tillväxtverket bistått med lokaler. Som tack för att kvinnorna har ställt upp i undersökningen har de fått två biobiljetter vardera efter intervjuens slut. Deltagarna var inte medvetna om att någon ersättning skulle utgå. Detta för att inte locka till sig svar eller att kvinnorna skulle känna sig tvingade att svara på ett visst sätt.

Kvinnorna har framfört både positiv och negativ kritik, men alla var de positiva till att undersökningen genomfördes. Kvinnornas integritet skyddas genom anonymitet. Samtalen fördes i informell ton och därför är det inte alltid den exakta ordalydelsen som återges i föreliggande rapport.

En metodrelaterad fråga, som ifrågasattes av flera av kvinnorna, var undersökningens fokus på kvinnor. Så här uttrycker exempelvis en av de intervjuade kvinnorna:

Jag är väldigt tveksam till om kvinnor har någon speciell, liksom, några speciella behov. I och för sig så hade Försäkringskassan kunnat ta upp föräldraförsäkring mer, det vill jag gärna tro att även män är intresserade av. Men för folk i min ålder så är det ju någonting man tänker på vad som händer om man är småföretagare och blir gravid och ska vara föräldradig.

Starta företag-dagens betydelse

I denna del av rapporten beskrivs Starta företag-dagens betydelse för kvinnorna samt hur den har påverkat dem som företagare.

Helhetsintrycket och dagens betydelse

Inför starten av ett eget företag uppstår många frågor och det är därför viktigt att den information som ges till företagarna är lättillgänglig och korrekt. Problemet som många av respondenterna upplevde är att det är så mycket information att ta till sig och att det ibland kan kännas rörigt. Deras inställning till Starta företag-dagen var positiv, just för att informationen var samlad vid ett och samma tillfälle.

Tanken bakom dagen är hur bra som helst att de samlar alla myndigheter på ett och samma ställe, det måste ju ha kostat hur mycket som helst egentligen. Men det sparade så mycket tid så jag kunde fokusera på det som var viktigt för mig.

När kvinnorna skulle beskriva vad Starta företag-dagen hade hjälpt dem med var flera eniga om att dagen gav dem en skjuts framåt. Dagen tog även bort många frågetecken och gav värdefull information om vad som krävs för att ta steget att starta eget. Informationen bidrog till att ”strukturera upp staketet för företaget”, som en av kvinnorna sa. Med detta menade hon att det innan dagen var oklart vilka hinder som fanns, hur hon skulle gå tillväga samt till vilken myndighet hon skulle vända sig med de olika frågorna.

Även fördelar och nackdelar diskuterades vad gäller den information som egentligen inte är relevant för alla som deltar på Starta företag-dagen. En av kvinnorna tyckte att den påtvingade kunskapen gav henne mycket. Om dagen hade varit uppdelad – eller om varje myndighet hade haft egna separata föreläsningar vid olika tillfällen – hade hon troligtvis inte valt att lyssna på de presentationer som inte kändes relevanta för henne.

Flera myndigheter var inte relevanta för mig men jag förstår att det behövs och att det är relevant för andra.

Fick veta saker som var intressant utan att man trodde det från början.

En annan respondent menade att det är onödigt att lyssna på de delar som inte är aktuella för hennes företag.

Som egen företagare har man inte all tid i världen att lyssna på olika presentationer, jag tar ju ändå bara till mig det som är relevant för mig just då. Behöver jag veta mer sen kollar jag ju upp det då.

Informationen som ges till företagarna är även relevant i olika stadier anser kvinnorna. En del av informationen uppfattas som relevant av de kvinnor som endast funderar på att starta, medan andra delar är mer relevanta för de som planerar att starta inom en snar framtid. Det kvinnorna tyckte var positivt med blandningen av deltagare var att de kunde komma i kontakt med personer i olika stadier i processen och med olika erfarenheter. En av kvinnorna hade velat ha mer möjligheter till att diskutera med de andra deltagarna, men tiden räckte inte till.

Jag hade velat ha mer tid i smågrupper och att man kan ställa frågor för att få höra de andras tankar och idéer för att få igång en dialog, någonstans är det samma sak man ska gå igenom så det behöver inte vara branschindelad eller så heller.

Respondenternas uppfattning om Starta företag-dagens betydelse har varierat. Några tror att de inte skulle ha startat företaget om de inte hade deltagit, en av kvinnorna kom även fram till att hon inte var nog förberedd och valde därför att inte starta sitt företag. Flera av kvinnorna påpekar att inför starten av det egna företaget försöker man samla på sig så mycket information som möjligt, för att vara väl förberedd.

Oavsett om företaget startats eller inte, har dagen hjälpt dem med att få en överblick vad som krävs. De fick en bild över vad de olika myndigheterna kan erbjuda, vilken information som fanns samt vilken hjälp myndigheterna kan ge. Detta medförde att processen avdramatiserades. ”Det kändes inte lika skrämmande längre att starta”, som en av dem som startat företag sa.

Under samtalen diskuterades även om kvinnorna skulle rekommendera dagen för vänner och bekanta. Majoriteten hade de facto redan rekommenderat andra att delta. De som inte hade rekommenderat någon skulle göra det om det fanns någon i deras närhet som befann sig i den situationen.

Sammanfattningsvis kan vi se att dagen verkar fylla sitt syfte. De intervjuade kvinnorna har tagit till sig information om processen att Starta företag och vad det innebär att vara företagare. Det var värdefullt att komma i kontakt med myndigheterna vid ett och samma tillfälle. Efter dagen tycker de sig veta vilka myndigheter som de ska vända sig till i olika frågor. Nya frågor återkommer och flera av respondenterna påpekar att de nu vet vad de olika myndigheterna kan erbjuda. På det viset sparar de mycket tid när de letar efter svar.

Vilka förväntningar hade kvinnorna på Starta företag-dagen?

Kvinnornas förväntningar på dagen uppfylldes i många fall, enligt dem själva, och de blev även positivt överraskade. Den bild som fanns av myndigheterna före dagen förbättrades. Tack vare den tydliga strukturen och röda tråden, blev ramarna tydligare för vägen till det egna företaget. En av kvinnorna påpekade att ”jag fick mer information än vad jag trodde jag skulle få och jag hade förväntat mig mer tjafs från myndigheternas sida”. En annan trodde att myndigheterna skulle komplicera det för henne och på grund av den negativa bild som vissa myndigheter ges i media var förväntningarna lågt ställda. Men att hon blev positivt överraskad över hur proffsiga myndigheterna var och hur mycket hjälp de erbjuder. Det framkom även tydligt att merparten av kvinnorna tyckte det var positivt att alla myndigheter var samlade vid ett och samma tillfälle. Några efterfrågade mer information från de olika myndigheterna, framförallt från Skatteverket. Detta bekräftar bilden som erhålls vid uppföljningsenkäterna efter en Starta företag-dag, vilket även beskrivs tidigare i rapporten.

En intressant synpunkt kom från den kvinna som hade hoppats på att få mer information om sådant man är intresserad av som företagare och inte så mycket förväntad myndighetsinformation som man kan få på Internet.

Varje myndighet gav sin bild på företag men saker som företagare verkligen vill åt, det vispades över...

Då den aktuella intervjun genomfördes relativt sent, fanns inte tillfälle att stämma av synpunkten i efterföljande intervjuer med andra kvinnor. Kanske borde det ändå undersökas om dagen skulle bli ännu bättre om den genomfördes i samverkan med de företagsrådgivare som också har viktig information att bidra med, ex. i frågor om affärsplan m.m. (jämför diskussionen om vägledning, information och rådgivning i Fransson & Quist 2010).

Flera av kvinnorna hoppades på att få mer kontakt med personer i samma sits som de själva, de menar att en viktig del i att vara företagare är att knyta kontakter och träffa andra människor. Under dagen poängteras vikten av nätverk och kontakter från de sex deltagande myndigheterna, det påpekas även att det är viktigt att ta tillvara på de nätverk varje person har omkring sig och att utöka det egna nätverket. Vid de samtal kring mingel, nätverk och förväntningar som deltagarna hade, framkom det att de blev förbryllade över bristen på tid till mingel under dagen trots myndigheternas påpekande av vikten av att nätverka. Flera hann inte träffa så många andra deltagare som de hade hoppats på.

En av kvinnorna hade även hoppats på att inspiratörerna skulle ge henne mer ”peptalk”. Med detta menade hon hur de hade upplevt processen när de skulle

starta sitt företag och hur de löste problem som uppstod. Hon hade även önskat få mer tips och råd om vad som är viktigt ur en befintlig företagares ögon. När beslutet är fattat att starta det egna företaget befinner man sig ofta i en tidspressad situation, detta på grund av att så länge företaget inte är startat får företagarna inga inkomster. Det är därför viktigt att processen fram till det egna företaget är enkel och smärtfri, att få så mycket information som möjligt vid ett och samma tillfälle är därför uppskattat.

Hur dagen hänger samman med myndigheternas övriga produkter

De synpunkter som framkom vid samtalen kring hur sammanhängande konceptet Starta företag-dagen och/eller Starta företag-broschyren och *verksamt.se* är, var att innan dagen var det få kvinnor som var medvetna om internetportalen *verksamt.se*.

Efter dagen har några kvinnor använt sig av *verksamt.se* men mestadels besöker de Skatteverkets hemsida och söker sina svar där. Broschyren hade ingen av kvinnorna tagit del av. I de fall intervjuerna utfördes på plats, visades broschyren för kvinnorna och de hade då möjlighet att kommentera broschyren. De som kände till *verksamt.se* kunde se likheten mellan broschyren och portalen men såg inte broschyren som ett bra komplement till sidan. Detta eftersom den bara ger en kortfattad redogörelse över vad man ska tänka på. Associationen till Starta företag-dagen var däremot inte lika stark, varken utifrån *verksamt.se* eller utifrån broschyren.

Förslag till förbättringar

Utöver de förbestämda frågeställningarna har det även framkommit kommentarer om vad som kan förbättras inför kommande Starta företag-dagar. Nedan följer en tematisk redovisning av förslagen.

Annonsering och information

Som tidigare påpekats menade en av kvinnorna att de saknar information av det mera affärsmässiga slaget som också är relevant, exempelvis om strategier för annonsering och marknadsföring. Detta ledde i sin tur till samtal om hur myndigheternas produkter marknadsförs. Åsikterna kring annonsering av dagen, och även *verksam.se*, varierade. Å ena sidan menar kvinnorna att myndigheterna, genom annonsering, kommer i kontakt med fler potentiella nyföretagare. Å andra sidan anses det att som företagare är det upp till var och en att ta reda på all praktisk information. En kvinna påpekade även att – eftersom dagen i sig är bra och eftersom de som går på dagen får mycket värdefull information och kunskap om hur det är att vara egen företagare – det är viktigt att informationen sprids vidare.

Det är bättre att annonsera så mycket som möjligt. Jag har ju rekommenderat för en annan som har varit arbetslös jättelänge, vet inte om han gick men jag sa det att det var en jättebra dag och att man fick en kick. Så bra var dagen. Men han kände ju inte till den här dagen alls, det var bara ett par månader efter att jag hade varit där. Men sen är det ju det här hur man ska få information, det är lite svårt att veta. Hur man ska annonsera det. Det är klart, sitter man där och är arbetslös och inte vet vad man ska göra då... Om man är arbetssökande och är på Arbetsförmedlingen, då kommer man ju ändå i kontakt med dagen ändå. Det går ju att annonsera på Anslagstavlan om det nu är någon som tittar på det...

Vikten av att myndigheterna gör sig lättillgängliga för medborgarna är stor (Prop. 2009/10:175). Genom att informera fler om de tjänster som myndigheterna erbjuder medborgarna desto starkare blir troligtvis medvetenheten och fler vågar kanske ta steget till att starta eget företag.

Många kan ha nytta av dagen, få användning av den utan att de vet om att den finns. Man måste ju söka länge för att hitta informationen, men när man väl hittat den är det ju jättebra information.

Informationen om Starta företag-dagen fann kvinnorna antingen i samband med att de sökte svar på sina frågor på myndigheternas hemsidor eller vid besök på Arbetsförmedlingen. Ett fåtal hade antingen blivit rekommenderade av vänner och bekanta att gå på dagen eller så hade de fått information om dagen vid

personliga kontakter med Arbetsförmedlingen. Flera tror att det hade varit positivt om informationen kring Starta företag-dagen hade cirkulerat i media. Framförallt i de mindre orterna, där möjligheterna till att komma i kontakt med andra aktörer är mindre. Enligt uppgift från Tillväxtverket annonseras det i tidningar och även på radio i de mindre orterna inför en Starta företag-dag. Detta har dock inte registrerats av de intervjuade.

Starta företag-dagen på internet

Ett av de förslag till förbättringar som kom upp under intervjuerna är de obefintliga möjligheterna att ta del av föreläsningarna online. Då det är många potentiella företagare som inte har möjlighet att gå på Starta företag-dagen – som bor på orter där dagen inte genomförs så ofta – så skulle det underlätta att kunna ta del av presentationerna online. Förslaget om inspelade presentationer kom från en kvinna som inte bor i närheten av en storstad. Hon poängterade även att flera faktorer spelar roll vid beslut att delta i en Starta företag-dag, exempelvis avståndet och den tid det tar att transportera sig. Hon menade även att oavsett att dagen är kostnadsfri blir den totala kostnaden för henne stor då hon måste avstå eventuell annan inkomst. Det hon eftersökte var möjligheten att lyssna på vissa avsnitt ytterligare en gång. Det lyftes även fram att när företaget är igång är tiden knapp och det är då önskvärt att få vissa delar upprepade när så passar, det går då inte att invänta nästa Starta företag-dag. Det uppstår även nya typer av frågor när företaget är startat till skillnad från de frågor som finns vid den inledande fasen av företaget.

Många har inte möjlighet att komma ifrån deras verksamhet eller om de har små barn och då blir det ju svårt att avvara en hel dag. Och speciellt här där dagen inte genomförs så ofta, om man blir sjuk just den dagen så försvinner ju möjligheten. På det här viset har ju alla möjlighet att delta.

Det diskuterades även om presentationerna på internet endast bör vara tillgängliga för dem som redan har deltagit på en Starta företag-dag eller om de bör vara öppna för vem som helst. Det som påpekades var att det inte spelar någon roll om man har deltagit i dagen eller inte, men att det är mer idealiskt för dem som redan har startat företaget att ta till sig ytterligare information eller få vissa delar upprepat. Fördelen med en webbutbildning kan även vara att det går att välja vilka myndigheter man vill lyssna på och de som är relevanta för företagarna vid just det tillfället. Det påpekades att det däremot är viktigt, om det finns möjlighet, att delta på en Starta företag-dag. Inte bara för informationens skull utan även för möjligheten att träffa andra i liknande situation.

Det blev även tydligt att det skulle bli lättare att ta del av specifika frågeställningar via de internetbaserade föreläsningarna. Då det finns önskemål att komma i kontakt med andra aktörer, som exempelvis Livsmedelsverket, torde möjligheten finnas att lägga ut ytterligare aktörers presentationer online. Informationen som ges till företagarna skulle på det viset kunna utökas. Tiden är då inte begränsad på samma vis som under en Starta företag-dag.

Om man kan dela upp presentationerna kan man ju lyssna på dem när man vill. Då kan man ju även välja vad jag vill lyssna på och några presentationer kan man ju lyssna på flera gånger i så fall.

Frågor

När det gäller upplägget av dagen och möjligheterna att ställa frågor var åsikterna delade. Några var negativa till att det gick att avbryta föreläsarna under deras presentationer medan andra inte såg något negativt med det och menade att frågor måste få ställas medan de är aktuella.

Jag hade nog tänkt mig att man skulle få mer mingeltid och kunna boka upp sig på femminuterssamtal och fråga de personerna som var på plats från myndigheterna. Man hade ju specifika frågeställningar som dök upp där.

Ett förslag som framkom var möjligheten till en gemensam frågestund genom att samla alla frågor vid ett och samma ställe där moderatoren läser upp frågorna inför deltagarna och de berörda myndigheterna. Detta förslag hade sin bakgrund i problematiken att ställa frågor till de olika myndigheterna under rasterna samt att det är flera som kan ha glädje av att ta del av varandras frågor.

Ytterligare ett förslag som framkom var möjligheten att vid anmälan påpeka tydligare att frågor kommer att besvaras under dagen för att tiden under dagen är begränsad. I kombination med detta går det även att skicka ut, tillsammans med välkomstbrevet, ett antal frågor som redan är besvarade.

Allt detta är återkommande synpunkter som känns igen från de flesta sammanhang där presentationer görs. Det är svårt att presentera en entydig slutsats om vad som vore det bästa. Det viktiga kanske är att möjligheten till frågor finns kvar, oavsett om det är speciell tid avsatt efter varje presentation eller om det hålls en samlad frågestund mot dagens slut. Om frågorna samlas till slutet har de som vill gå tidigare möjlighet till det och de som vill lyssna kan stanna kvar. Flera kvinnor tror att om deltagarna ombeds göra en egen checklista innan dagen med de frågor som de är intresserade av, och att det framkommer tidigt under dagen att frågorna kommer att besvaras, då kommer ett antal frågor inte att behöva ställas.

Inför dagen satte jag mig ner och tänkte efter på vad det var jag ville veta, då kunde jag ju fokusera på att få de svaren. Jag hade förväntat mig att inte få svar på någonting så det var ju en himla bonus att några frågor kunde bockas av under dagen. Då kunde jag ju arbeta vidare därifrån och försöka få svar på de andra frågorna senare.

Inför och under dagen

Flera av kvinnorna hade åsikter kring hur myndigheterna bör förbereda sig inför en Starta företag-dag. Framförallt var de överens om att myndigheterna bör vara medvetna om vilka som finns i publiken. Genom att göra en kartläggning av deltagarna innan dagen blir informationen som levereras bättre. Ett förslag som framkom var att när deltagarna registrerar sig ska det även finnas möjlighet att kryssa i en ruta där situationen man befinner sig i beskrivs, det kan vara både i vilken bransch man har tänkt starta men även i vilket skede man är i processen. Detta förslag kan gynna både deltagarna och även de sex myndigheterna. Genom att myndigheterna är medvetna om vilka de talar inför kan de fokusera på vissa delar som deltagarna efterfrågar.

Flera av respondenterna påpekade vikten av att involvera deltagarna mer under dagen för att få igång dialoger och även för att knyta nya kontakter. Ett sätt att involvera deltagarna under dagen kan vara antingen att få uppgifter, exempelvis att diskutera i mindre grupper under pauser vilka frågor som är relevanta att ta upp. Ett annat sätt att förenkla kan vara att dela in personerna i olika färggrupper beroende på i vilken bransch de ska starta sitt företag.

Det räcker med en klisterlapp att sätta på tröjan för att urskilja personer som kan vara intressanta att prata med.

Ett alternativ till klisterlapparna som framkom, kan vara att dela in personerna i olika rader i salen, så att exempelvis rad 1-10 är reserverade för personer som ska starta inom hotell och restaurang, 11-15 för de som ska starta konsultföretag och så vidare. Indelningen i rader kan även gälla för de olika stadier deltagarna befinner sig i processen; funderar på att Starta företag, ska Starta företag samt de som har startat företaget.

Uppföljningsträffar

Vid samtal kring de uppföljningsträffar som anordnas för kvinnor efter Starta företag-dagen är det endast en kvinna som har deltagit. Trots detta framkom det märkligt nog flera åsikter från de andra respondenterna om vad som kan förbättra uppföljningsträffarna så de lockar fler kvinnor att delta.

Det som majoriteten hade önskat var uppföljningsträffar som fokuserar på den situation företagen befinner sig i och att få träffa andra företagare i liknande situationer. Vid de träffar där föreläsare är delaktiga menar kvinnorna att det borde vara möjligt att nischas dem inom de områden som majoriteten av deltagarna är verksamma inom.

De behöver inte vara så uppstyra utan det räcker med en kopp kaffe och mingel.

På samma sätt som det fanns önskemål om att dela in deltagarna på Starta företag-dagen i olika branscher, framkom det även att uppföljningsträffarna skulle vara uppbyggda på liknande sätt. Det blir då tydligare att se inom vilken bransch deltagarna arbetar inom och det går då lättare att knyta kontakter med andra företagare inom samma bransch, oavsett om företaget är startat eller inte.

Genom att variera träffarna tror flera av respondenterna att fler kommer att prioritera att gå på dem, fokus kan ligga dels på att informera företagare om förändringar som har eller kommer att ske och dels på att ge kvinnorna möjlighet att träffa varandra. Problemet ligger då i att veta vilken träff som är mest eftertraktad samt att kvinnor i övriga delar av Sverige också kan glädjas åt uppföljningsträffarna.

Mingel/nätverk

De som har intervjuats i den här rapporten har haft många åsikter och kommentarer kring det egna ansvaret för nätverkande och möjligheterna till mingel. Det som de alla är överens om är att som ensam företagare är det oerhört viktigt att ha ett stort kontaktnät och inte bara att det är stort utan även att kontakterna är relevanta för det egna företaget. För att komma i kontakt med potentiella kunder eller andra företagare försöker kvinnorna befinna sig på de arenor där de tror de kan komma i kontakt med flest personer.

Flera av kvinnorna poängterade att de tar varje möjlighet som går att träffa andra i liknande situation som dem själva och för att nå ut till fler med sitt företag. Andra menar att det tvärtom är för stort fokus på att nätverka. Att dra några slutsatser vad som är önskvärt är svårt då det beror på deltagarna.

Det är nästan att man ska mingla på sin egen begravning. Jag vill hellre komma i kontakt med personer som kan hjälpa och stötta mig med de frågor och problem jag har.

Möjligheterna till att träffa nya företagare i samma sats är i vissa kommuner mer eller mindre begränsade enligt kvinnorna, speciellt i de mindre kommunerna. Några av kvinnorna som deltog på dagen i Stockholmsregionen, men som har

flyttat till mindre orter i Sverige, påpekar bristen på möjligheter till nätverkande i mindre kommuner. Det framkommer även att uppfattningarna kring vems ansvar det är att nätverka skiljer sig åt. Å ena sidan menar ett antal kvinnor att det är upp till dem själva att knyta kontakter och leta reda på olika nätverk och föreningar inom det område man arbetar inom, å andra sidan önskar några att de olika myndigheterna bakom Starta företag-dagen borde bjuda in till mer träffar.

Det behöver inte vara information hela tiden utan det kan även vara enbart mingel och nätverkande. Det behöver ju inte vara så påkostat, bara man får en möjlighet att träffas...

Myndigheterna

De kvinnor som intervjuades var eniga om att bilden av myndigheterna hade förbättrats efter dagen. Flera menade att nu känns inte myndigheterna lika skrämmande längre och att när de väl vänder sig till olika myndigheter får de mer hjälp än de hade räknat med. Ett problem som kvinnorna påpekade var bristen på stöd när företaget har startat. Några menade att när företaget väl är startat uppstår olika frågor som de inte var medvetna om vid starten. Ett förslag som framkom då var att ha en särskild dag för de som har startat sitt företag.

Efter ett år skulle jag säga, så skulle man ha en uppföljning på det, för man stöter ju på en massa problem och så. Inte bara Skatteverket utan även kanske juridisk rådgivning så man utvecklar den lite. Arbetsförmedlingen är ju inte relevant då eftersom man redan har startat och då kan man inte få så mycket mer hjälp från dem. Men det är viktigt att poängtera att den dagen bara ska vara för egenföretagare, just nu är det så inne på att man ska anställa och då är det nya pengar. Det finns ju EU-pengar som betalar utbildningar för dem som ska anställa. Men efter ett år kan man inte anställa någon och sen kanske det är så att man inte vill anställa någon utan man vill ha friheten att sköta sig själv. Det känns som om det är svårare att driva ett företag än att starta det, hjälpen försvinner...

En annan kvinna menade att det är så mycket hjälp innan men sen är man ensam och de som ska stötta företagarna de kanske inte riktigt förstår hur det känns att vara egen företagare då rådgivarna och handläggarna har fast jobb och de får lönen varje månad.

Det komiska är ju att från näringslivsministern ner till dig och alla som sitter här de har ju fast jobb. Det är en helt annan verklighet. Vem ska stötta mig? Vem ska ge stödet?

Flera av kvinnorna skulle, av den anledningen, kunna tänka sig att delta i en Starta företag-dag igen. Vissa saker förändras med tiden då det uppstår nya problem och hinder.

Det är så himla mycket det är med att starta. Men när du startat och hållit på ett tag, hur gör man sen för att tjäna pengar. Någon form av kontakt måste de ju ha med startade företag.

Vid samtal kring de myndigheter som är representerade på dagen diskuterades även om kvinnorna saknade någon aktör. De förslag som framkom var då; banker, politiker, mindre privata aktörer samt Ekobanken. Det var även ett antal som påpekade att det inte ska vara några privata aktörer med överhuvudtaget under dagen.

Jag tycker det är bra att det bara är myndigheter, sen vet jag inte om det är några fler som skulle vara med det vågar jag inte svara på för jag har ingen bra koll på vilka som skulle kunna vara med som är bra för företagare. Men jag tycker inte det ska vara med någon privat. Då blir det mer införsäljning och marknadsföring av sig själva.

När det gällde upplägget på dagen skiljde sig åsikterna åt, några av kvinnorna hade önskat att dagen utökades då det var mycket information att ta till sig medan andra var nöjda med den informationen som gavs. De som ville att dagen skulle utökas menade främst tidsmässigt, vissa presentationer är så viktiga och även svåra att de hade velat ha mer tid med exempelvis Skatteverket. Vilket även har diskuterats tidigare i rapporten.

Det som jag saknade, men det är ju på mina brister i kunskap. Jag hade till exempel velat ha mycket mer, att Skatteverket tog ännu mera tid. Jag kände att det var den största biten för mig... Hade jag fått ännu mer kunskap från början, alltså ännu längre in på djupet från första dan, för nu blev det ju många avsnitt och korta avsnitt, och det är ju också bra men för min personliga del hade de kunnat ta borta några avsnitt och förlänga skattedelen.

Det som påpekades av flera av respondenterna var vikten av att inte myndigheterna förskönar processen av att starta ett eget företag. De negativa bitarna ska också framgå tydligt. Kritiken de ville framföra grundades framförallt i att valet av att Starta företag inledningsvis framhålls som enkelt. Däremot har flera av kvinnorna, enligt dem själva, stött på flera problem längs vägen som de inte blev informerade om från början. Genom att inte ”bara locka in mig till självförsörjning för jag inte hade något val” menar en kvinna att hon hade velat ha mer fakta vad som egentligen gäller vid hennes första kontakt med myndigheterna.

Det kan vara bra att ta upp negativa bitar också ”de här problemen stötte jag på” ”sahär gjorde jag”. Då kan det vara mer positivt att utöka dagen och balansera ut det positiva med det negativa.

En åsikt, som kvinnorna framförallt i Stockholmsregionen poängterade, handlade om tillgängligheten vid kontakter med Tillväxtverket. Känslan idag är att Tillväxtverket som myndighet inte är tillgängligt ”för folket”. De resterande myndigheterna som deltar på Starta företag-dagen har egna kundtjänster där det finns möjlighet att bolla idéer och tankar samt möjligheten till att träffa andra i samma situation är större. Ett förslag som framkom under intervjuerna var möjligheten till en kundtjänst i nära anslutning till Tillväxtverkets lokaler där det ska vara möjligt att ställa praktiska frågor kring det egna företaget och även träffa andra i samma sits. En naturlig knutpunkt för nätverkande och informations-sökning kring eget företagande behövs. En av kvinnorna tog även upp möjligheten till specifika branschträffar i denna knutpunkt.

Tillväxtverket skulle ha i det här entrekafét här nere, så ska de hyra in veckans egenföretagare så får den betalt för det, att konsulta.

Avslutande diskussion

Syftet med denna studie har varit att bidra med kunskap för att utveckla Starta företag-dagen. Genom en kartläggning baserad på djupintervjuer med 22 kvinnor i Värmlands- och Stockholmsregionen, som har deltagit i en Starta företag-dag mellan åren 2007-2010 har det framkommit ett antal förbättringsförslag. Dessa förslag har framförallt varit kopplade till Starta företag-dagen men även till uppföljningsträffen. I studien har Samverkansgruppen starta och driva företags enkät legat till grund för urvalet av kvinnorna.

Flera av respondenterna påpekade att det är viktigt att involvera deltagarna mer under och inför dagen. Detta kan göras på flera olika sätt. När det gäller inför dagen menar kvinnorna att deltagarna ska vara mer förberedda på vad som kommer att tas upp samt vikten av att förbereda sig inför dagen. Som beskrevs i rapporten tycker många kvinnor att det underlättade när de hade skrivit upp frågor de ville ha svar på innan dagen då det är så mycket information som ges under dagen. I samband med anmälan till dagen har det även framkommit önskemål om mer information från de olika myndigheterna, om det skickas med ett ark med de vanliga frågorna som ställs under dagen tror många att det sparar mycket tid och presentationerna behöver inte avbrytas för onödiga frågor som ändå kommer att besvaras senare under dagen.

För att deltagarna ska bli mer involverade under dagen menar kvinnorna att det borde vara möjligt att presentera deltagarna mer. Detta kan genomföras genom att dela in deltagarna i olika branscher eller stadium de befinner sig, radindelning. Det kan även vara att på den namnskyllt alla deltagare kan skriva ut ska det även framgå mer information om dem, det kan vara bransch, typ av företag och liknande.

Genom att engagera deltagarna mer i och under dagen blir det lättare att nå ut till fler och ge dem rätt information då det blir mer tydligt vad företagarna vill ha för hjälp och information. Det bästa stödet till nyföretagare är att ta reda på vad vilken information de vill åt. Anpassa dagen och myndigheternas presentationer utifrån vad de som sitter i salen vill åt istället för att nyföretagarna får anpassa sig efter myndigheternas information. Denna diskussion kan även beröra vilka myndigheter och andra aktörer deltagarna vill erhålla information från. I rapporten diskuteras möjligheterna till att involvera privata aktörer eller inte. Som tidigare har nämnts är det svårt att dra en generell slutsats men frågan behöver trots detta belysas. Problematiken att involvera andra aktörer eller myndigheter tror kvinnorna kan innebära att om en ytterligare myndighet ska vara delaktiga så krävs det att alla som har med företagande att göra är delaktiga.

Ett annat av diskussionsämnena med kvinnorna har varit annonsering kring dagen och även uppföljningsträffarna. Flera åsikter framkom från kvinnorna att det kan vara både positivt och negativt att annonsera. Några av kvinnorna menar att om man funderar på att starta och verkligen vill det så ska man ta reda på informationen själv, det ingår när man ska starta eget företag. Andra menar att det finns flera som funderar men aldrig vågar ta steget och dessa personer är viktiga att de blir informerade om de möjligheter som finns för företagare och vilken hjälp som erbjuds av de olika myndigheterna. En viktig iakttagelse som har noterats under intervjuerna är att kvinnorna inte har registrerat den annonsering som har genomförts från de involverade myndigheterna kring Starta företag-dagen trots att detta har skett. Detta kan visserligen bero på att kvinnorna antingen har startat eller kommer göra det inom en snar framtid och de letar inte den typen av information som annonserna berör.

I rapporten har det diskuterats vikten av myndigheternas tillgänglighet för medborgarna. Majoriteten av kvinnorna i denna studie tror att det skulle underlätta om informationen som ges av myndigheterna är lättillgänglig, både via *verksamt.se* och även under en Starta företag-dag. Ett exempel på detta kan vara förslaget om en webbaserad Starta företag-dag, med andra ord att de olika myndigheternas presentationer finns online. Om föreläsningarna även är nischade mot olika områden tror flera av kvinnorna att de skulle använda sig av den informationen. Genom att samla föreläsningarna online sparar företagarna mycket tid då de inte behöver söka upp olika myndigheter för att få den snabba informationen. Kvinnorna är även medvetna om att all information inte kan samlas på ett och samma ställe men ju färre vägar de behöver gå för att få svar på sina frågor desto mer positivt är det. Kanske skulle en sådan tjänst också kunna minska belastningen vad gäller ofta ställda frågor i andra kanaler. En jämförbar utbildning till vad kvinnorna eftersträvar är Nystartskompassen som vänder sig till servicehandläggare vid servicekontor, arbetsförmedlare vid samverkanskontor, vägledare i kommuner samt rådgivare på NyföretagarCentrum, Coompanion och ALMI Företagspartner.

Ett annat diskussionsområde som framkom var Tillväxtverkets tillgänglighet för företagarna. Flera av de som intervjuades i Tillväxtverkets lokaler påpekade bristen på tillgänglighet och öppenhet. ”Det känns som om vi inte ska vara här”, var en av kommentarerna. Genom att öppna upp och samla de olika myndigheterna i samma lokaler för att erbjuda en samlingspunkt för företagare där de kan träffa andra personer i samma sits som de själva och knyta andra kontakter tror många skulle vara positivt.

Kvinnornas uppfattning kring myndigheternas samordning var positiv, det som poängterades var att bilden av myndigheterna hade förbättrats efter dagen samt att det hade blivit mer klargjort vart de ska vända sig beroende på deras frågeställning. Vid frågor som rörde konceptet Starta företag-dagen och/eller broschyren samt *verksamt.se* hade kvinnorna inte en tydlig och gemensam bild. Detta hade flera olika orsaker, antingen hade de inte varit i kontakt med broschyren tidigare eller så hade de inte besökt *verksamt.se* vilket ledde till att de inte kunde redogöra för huruvida de sammanföll eller inte.

När det gäller uppföljningsträffarna som genomförs behövs de utvärderas ytterligare för att få en tydligare bild vad deltagarna egentligen eftersträvar. Antingen ska fokus ligga på att ge kvinnorna möjlighet till nätverkande och mingel för att träffa andra. Det andra alternativet är att fokusera uppföljningsträffarna på att relevant information ges till kvinnorna, det kan exempelvis vara att myndigheterna informerar om vad de ska tänka på när de startat företaget. Kvinnorna som inte hade fått någon inbjudan till uppföljningsträffen, menade att de hade gått under förutsättning att innehållet hade varit relevant för dem. Flera påpekade att det i många fall endast är fokus på att komma i kontakt med andra aktörer. Ofta behövs informationen men samtidigt menar flera av kvinnorna att har man väl kommit så långt att företaget är startat är de medvetna om var de ska vända sig beroende vilken fråga man har.

Jag skulle kunna tänka mig att gå på en uppföljningsträff om det är relevanta utbildningar som gynnar mig som företagare och att man får möjlighet att träffa andra kvinnliga företagare i samma sits.

Förväntningarna kvinnorna hade var i flera fall inte speciellt höga när det gäller myndigheternas insatser vilket ledde till att många blev positivt överraskade när de deltog på dagen. Flera kvinnor hade däremot förväntat sig att de skulle få komma i kontakt med andra deltagare för att diskutera med dem.

Mot bakgrund i det som beskrivits i rapporten är det lätt att dra vissa slutsatser. Men som beskrevs i inledningen är denna undersökning endast en kartläggning vilket innebär att det inte går att generalisera uppfattningen hos kvinnorna som har intervjuats. Som regel behövs mer underlag kring den population som undersöks men förhoppningen är att Tillväxtverket och programmet *Främja kvinnors företagande* kan ha nytta av rapporten inför kommande Starta företag-dagar. För att göra en mer korrekt kartläggning av vad kvinnor saknar under dagen och hur den uppfattas krävs ett större urval av kvinnor från övriga delar av Sverige och även de som har eller skall delta i en Starta företag-dag.

Den gemensamma bilden som har framkommit i intervjuerna är att dagen är uppskattad av respondenterna i denna studie. Flera åsikter framkom, både positiva och negativa. Alla kvinnorna var positiva till konceptet Starta företag-dagen. Det är av vikt att framhålla dagens betydelse utöver den samlade företagsinformation som deltagarna tillhandahåller. Genom att myndigheterna har arbetat tillsammans har de flesta kvinnors bild av myndigheterna förbättrats. Starta företag-dagen är även en viktig samlingspunkt där deltagarna vill komma i kontakt med andra i liknande situationer. Det som efterfrågas av den information som ges är att den ska vara relevant för dem. Inför framtiden kan kvinnornas förslag och funderingar förhoppningsvis underlätta arbetet med kommande Starta företag-dagar samt uppföljningsträffar.

Referenser

Fransson, M & Quist, J (2010). *Nystartskontoret som blev en tjänst. Om politiska hängreännor i administrativa stuprör*. Karlstad University Studies. Karlstad, Centrum för tjänsteforskning. 2010:39

Näringsdepartementet (2010). Regeringsbeslut den 21 januari. *Program för att främja kvinnors företagande* (N2009/9616/ENT).

Prop. 2009/10:175 *Offentlig förvaltning för demokrati, delaktighet och tillväxt*

Samverkansgruppen starta och driva företag (2010). *Företagare ska tycka att det är lätt att nå och förstå vår information och våra tjänster*.

Tillväxtverket (2010a). *Ambassadörerna*. [Elektronisk] Tillgänglig:
<http://www.ambassadorer.se/search> 2010-11-29

Tillväxtverket (2010b). *Fler kvinnor driver och utvecklar företag, Resultat 2007-2009 för programmet Främja kvinnors företagande*. Stockholm: Tillväxtverket.

Främjar Starta företag-dagen kvinnors företagande

Karlstads universitet 651 88 Karlstad

Tfn 054-700 10 00 Fax 054-700 14 60 www.kau.se